

Sametingsbygningen

Sametingsbygget i Karasjok ble offisielt åpnet 2. november 2000 av H.M. Kong Harald V. Arkitektene Stein Halvorsen og Christian Sundby vant den internasjonale arkitekt-konkurransen for Sametinget i 1996.

Sametingsbygget danner en halv-sirkel i to etasjer med Sametingets bibliotek, resepsjon, møterom og kontorer. I enden av halvsirkelen ligger Sametingets plenumssal som et lavvuformet amfi for møtene i samenes folkevalgte forsamling. De

innebygde møblene og beslagene i plenumshallen er gjort av Beate Ellingsen i samarbeid med arkitektene. Hovedbygningen har et bruttoareal på 5300 kvadratmeter. Et ekstra kontor- og administrasjonsbygg ved Sametinget i Karasjok åpnet i november 2015. Denne delen måler 1520 kvadratmeter.

Sametinget har ca. 150 ansatte, og hovedadministrasjonen ligger i Karasjok. Sametinget har ni kontorsteder fra nord til sør.

Sametinget i Norge

Samene er Nordens urfolk. Samisk kultur er bevart gjennom tusenvis av år til tross for store samfunnsendringer. Samene er Nordens urfolk og bosatt i fire stater: Norge, Sverige, Finland og Russland. Området strekker seg fra Kolahalvøya i nordøst til Engerdal i Sør-Norge. På samisk heter dette området Sápmi. Det samiske folket har bodd i disse områdene lenge før landegrensene ble etablert.

Sametinget i Norge er et folkevalgt organ for samene i Norge, og er et uttrykk for erkjennelse av at nasjonalstaten Norge er etablert på territoriet til to folk. Sametinget er et demokratisk valgt organ av og blant samene og behandler alle saker som angår det samiske folket.

Sametinget skal styrke samenes politiske stilling og fremme samenes interesser i Norge, bidra til en likeverdig og rettferdig behandling av det samiske folket og arbeide med å legge forholdene til rette for at samene kan sikre og utvikle sitt språk, sin kultur og sitt samfunnsliv.

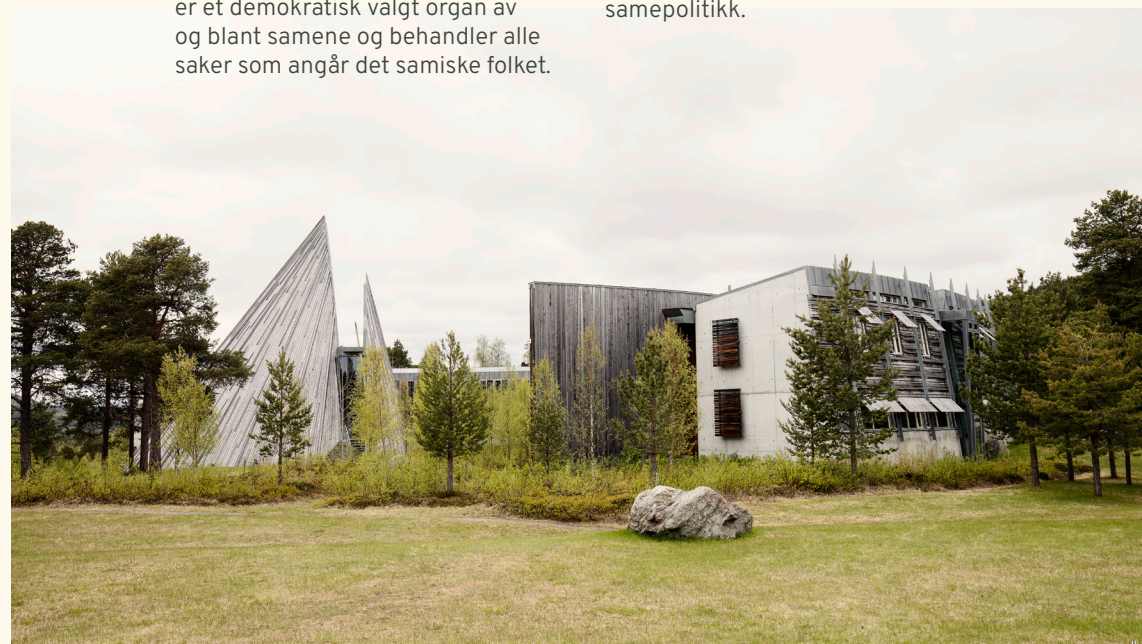
Ingen har myndighet til å gi instruksjoner til Sametinget og det gjør sine egne prioriteringer og utvikler sin egen politikk, basert på mandatet fra det samiske folket og i dialog med det samiske samfunn. Sametinget er den viktigste dialogpartneren for den norske regjeringen i utformingen av sin samepolitikk.

Sámediggi
Ávjovárgeaidnu 50
Kárášjohka/Karasjok
Tlf: 78 47 40 00

Sosiale medier
Samediggi
www.sametinget.no

Bli bedre kjent med Sametinget via vår audioguide app.

Historisk bakgrunn

Sametinget ble først åpnet 9. oktober 1989 i Karasjok av Kong Olav V. Striden om utbyggingen av Alta-Kautokeino-vassdraget på 1970- og 1980-tallet, satte søkelyset på undertrykkelsen av samene og av samisk kultur. Det ledet til opprettelsen av Samerettsutvalget, som overleverte et forslag om å opprette et samisk folkevalgt organ. Fem år senere ble Sametinget etablert.

Utredningen banet vei for Sameloven og ny bestemmelse i den norske grunnloven i 1988 (§108), som sier:

”Det påligger statens myndigheter å legge forholdene til rette for at den samiske folkegruppe kan sikre og utvikle sitt språk, sin kultur og sitt samfunnsliv.”

Politisk organisering

Sametinget er en representativ valgt forsamling bestående av 39 representanter valgt fra syv valgkretser hvert fjerde år. Plenumsmøtet er det øverste styringsorgan for Sametinget, og dets virksomhet er regulert innenfor rammene gitt av sameloven. Plenumsmøtene avholdes vanligvis fire ganger i året i Karasjok, og alle møtene er åpne for publikum. Plenumsmøtet kan ta opp alle spørsmål som vedrører det samiske folket. Plenumsledelsen utarbeider sakslistene, innkaller til og leder Sametingets plenumsmøter etter reglene i Sametingets arbeidsorden.

Sametingsrådet består av fem medlemmer, ledet av sametingspresidenten. Sametingspresidenten velges av plenumsforsamlingen, mens de fire andre medlemmene av rådet utnevnes av presidenten. Sametingsrådet styrer så lenge det har tilliten hos flertallet Sametingets plenum.

Sametingsvalget

Sametingsvalget avholdes hvert fjerde år samtidig med det norske Stortingsvalget. Alle som er registrert i Sametingets valgmanntall kan avgi stemme eller stille til valg.

Alle samer fra Norge som er over 18 år eller fyller 18 år i valgåret, har rett til å registrere seg i Sametingets valgmanntall.

Alle som avgir erklæring om at de oppfatter seg selv som same, og som enten:

- a) har samisk som hjemmespråk, eller
- b) har eller har hatt forelder, besteforelder eller oldeforelder med samisk som hjemmespråk, eller
- c) er barn av person som står eller har stått i manntallet kan kreve seg innført i valgmanntallet.

Sametingets bibliotek

Med sine 40.000 bind rommer biblioteket Norges største samling av bøker og dokumenter som angår det samiske språket og samiske emner. Biblioteket inneholder bøker på flere samiske språk. Det inkluderer også omfattende faglitteratur om samiske emner på de skandinaviske språkene, engelsk, latin, tysk og forskjellige andre språk. Stjernesamlingen består av bøker er flere hundre år gamle. Disse er ikke til utlån, men forskere og andre interesserte kan studere disse ved å besøke samlingen.